

Važnost analize izloženosti za razumijevanje tajne Balkanske endemske nefropatije

David T. Long, Thomas C. Voice

CMJ 2007;48:300-11

Vrjednovali smo važnost analize izloženosti u procjeni jesu li ohratoksin A i aristolohijska kiselina odgovorni za nastanak Balkanske endemske nefropatije. Okvir za analizu izloženosti stvorili smo na osnovi znanja stečenoga u istraživanjima endemske gušavosti, a u kontekstu prihvaćenoga općeg modela. Taj smo okvir uporabili da bismo razvili model analize izloženosti za Balkansku endemsku nefropatiju, vrjednovali prijašnje nalaze iz literature o ohratoksinu A i aristolohijskoj kiselini u kontekstu toga modela, procijenili snagu dokaza za obje molekule i predložili pristupe kritičnoj prosudbi najvažnijih pitanja. Put izlaganja ohratoksinu A dobro je opisan a postoje i dokazi da su ga ljudi uzimali u hrani. Čimbenici koji uzrokuju razlike u izloženosti ohratoksinu A i kako je on uključen u Balkansku endemsku nefropatiju nisu utvrđeni. Premda postoje dokazi izloženosti čovjeka aristolohijskoj kiselini i o tome da njezini učinci odgovaraju Balkanskoj endemskoj nefropatiji, put izloženosti aristolohijskoj kiselini samo je pretpostavljen, ali nije i dokazan. Čimbenici koji uzrokuju razlike u izloženosti aristolohijskoj kiselini nisu poznati. Rezultati analize izloženosti upućuju da se ni ohratoksin A ni aristolohijska kiselina ne mogu nedvojbeno povezati s Balkanskom endemskom nefropatijom. Međutim, taj pristup upućuje na smjerove budućih istraživanja koja bi mogla omogućiti pribavljanje ključnih dokaza o izloženosti koji bi, kad se jednom povežu s podacima medicinskih istraživanja, mogli otkriti uzrok te bolesti i činiti osnovu učinkovite strategije javnozdravstvenog djelovanja. Jedna od ključnih nepoznanica u odnosu na oba spoja jest kako im ljudi bivaju različito izloženi.